

Setembre social | | Actualitzat el 13/01/2023 a les 19:10

Cucsperativa, un projecte osonenc de gestió mancomunada dels residus orgànics, guanyador als Premis Economia Social 2022

Els Premis guardonen especialment treballs que presenten alternatives per a la transició ecosocial i contra el despoblament rural | Cucsperativa està en fase de constitució en cooperativa i oferirà una alternativa als fertilitzants químics a través d'un sistema que treballa amb cucs de terra

Representants del projecte Cucsperativa recollint el Premi Especial dels Premis Economia Social de mans de Ramon Pascual, de Coop57 | Anna Pujol Navarro

Una recerca de cinc alumnes vinculats al projecte Cucsperativa ha guanyat el Premi Especial dels Premis Economia Social 2022 als millors treballs universitaris en l'àmbit de l'economia social i solidària, el cooperativisme i el tercer sector. Cucsperativa és un projecte amb base a la comarca d'Osona impulsat per Gemma Graells, Ignacio Pino Rojas, Rubén Sosa, Clàudia Cavaller Àlvarez i Ferran Surriba Codony, tots ells alumnes del postgrau d'economia social i solidària que imparteix la cooperativa La Ciutat Invisible.

El projecte aborda una gestió mancomunada dels residus orgànics, alternativa als fertilitzants químics i a partir del vermicompostatge, un procés de compostatge que utilitza cucs de terra. Els autors de la recerca consideren que els fertilitzants químics no són una opció viable per la seva

dependència dels combustibles fòssils i pel seu gran impacte negatiu sobre el territori. El vermicompostatge, en canvi, usa cucs de terra, que contribueixen significativament al reciclatge de residus orgànics i a la producció de fems orgànics, útils en el manteniment de l'estructura del sòl, l'aireig i la fertilitat.

La recerca aprofita la feina que els sis alumnes ja estan fent a la comarca d'Osona des de l'associació Terra Fèrtil, encaminada a la creació de Cucspertiva SCCL, en format de cooperativa de treball sense ànim de lucre. Més enllà de la producció i venda dels fertilitzants orgànics i substrats per a plantes, el treball també inclou l'anàlisi de diferents serveis, tallers i programes d'educació vinculats al conjunt de la cadena agroalimentària que esperen oferir des de Cucspertiva.

L'entrega del premi, valorat en 1.100 euros més 300 euros més en productes i serveis del mercat social, es va fer divendres passat a la Llei Santsenca de Barcelona. A part del projecte Cucspertiva, també es van atorgar sis premis més, dos a treballs de fi de grau, dos a treballs de fi de postgrau i dos a treballs de fi de màster.

L'acte sencer d'entrega dels premis es pot recuperar en aquest vídeo:

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=Lcjl1ROulcY>

Els Premis Economia Social 2022, organitzats per la Fundació Roca Galès en el marc del Programa d'Economia Social de la Generalitat, han rebut 43 treballs d'11 universitats catalanes diferents. En aquesta sisena edició dels premis, el jurat ha prioritzat aquells treballs que posaven l'accent en aportar solucions des de l'economia social i solidària per a la transició ecosocial. També dos dels quatre primers premis aborden solucions per revertir el despoblament rural.

Premis a treballs que aporten solucions per a la transició ecosocial i contra el despoblament rural

El primer premi al millor treball de final màster ha estat per a Marc Dalmau Saba, de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), per una recerca sobre models alternatius de tinença i ús de l'habitatge en el món rural. La investigació posa el focus en l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús i la masoveria urbana en el món rural català a partir de dos projectes específics: Tremolina Coop i Envall Coop. L'objectiu de la recerca és comprovar si els models alternatius de tinença i ús d'habitatge, la masoveria urbana i l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús, podrien ser una eina útil per fer front a la despoblació en el món rural català.

El segon premi ha estat per a Jordi Valls Olivé, de l'Escola IGOP de la UAB, per una investigació sobre formes organitzatives basades en l'autogestió al tercer sector social, a partir de l'estudi de cas de l'Associació Alba.

Anna Lara Llonch, guanyadora del premi al millor treball de fi de postgrau, després de rebre el premi de mans de Roser Hernández Foto: Anna Pujol Navarro

Pel que fa al premi al millor treball de final de postgrau ha estat per a Anna Lara Llonch, de la UAB, per una recerca sobre comunitats energètiques. El treball parteix de la necessitat d'intervenir des d'una òptica comunitària dins el sector de l'energia, i fer-ho a través de les comunitats energètiques. Ho fa a través d'un banc d'eines per facilitar la seva implantació, que van des de posar el tema a l'agenda política, fins a reflexions sobre la seva configuració més formal. Alhora es detecten les principals problemàtiques perquè les comunitats energètiques constitueixin eines de transformació ecosocial dins del context de la ciutat i es reflexiona sobre els potencials i les implicacions socials de reduir els consums i no incrementar les desigualtats socials que podria comportar la transició ecològica, i en concret, l'energètica.

El segon premi ha estat per a Paula Jiménez Navas, del Tecnocampus de Mataró, per un treball sobre un supermercat de pinso ecològic per a mascotes.

Finalment, el premi al millor treball de fi de grau ha estat per a Ariadna Julià de Gispert, de la UPF, per una recerca que planteja una proposta transformadora per revertir el despoblament rural. La investigació té per objectiu contrastar si l'economia social i solidària pot esdevenir un bon mecanisme per fer front al despoblament rural, des d'una aproximació teòrica als dos conceptes, i també des d'una anàlisi empírica. A partir d'entrevistes a quatre entitats rurals de l'economia social i solidària (Envall Cooperativa, Avantva Coop, Fet a la Conca i Fundació La Plana), detecta potencialitats per revertir el despoblament rural. També fa una proposta pedagògica per pal·liar el desconeixement per part dels diferents agents del territori sobre aquesta proposta transformadora, que n'obstaculitza el seu èxit.

El segon premi ha estat per a Jordi Signes Beltrí, de la UAB, per una investigació sobre solucions per a la crisi energètica espanyola a partir de comunitats d'energia renovable.

Foto de família de tots els guanyadors dels Premis Economia Social 2022 Foto: Anna Pujol Navarro

Els tres primers premis han rebut la mateixa dotació que el premi especial, de 1.100 euros més 300 euros més en productes i serveis del mercat social. En el cas dels tres segons premis, han rebut 900 euros més 300 euros més en productes i serveis del mercat social. En total, més de 9.000 euros en premis.

«Un futur que situï les persones al centre»

L'acte d'entrega de premis el va obrir Josep Vidal, director general d'Economia Social i Solidària, el Tercer Sector i les Cooperatives de la Generalitat, que va destacar la generació de coneixement en matèria d'economia social a les universitats: «Els joves sou el futur, i volem que aquest futur situï primerament les persones al centre, amb un model econòmic resilient, sostenible, solidari i just».

Vidal va posar en relleu que l'economia social és «un model transformador que ens cal reforçar des de diversos àmbits, des de les administracions, les empreses i la ciutadania, però també des de les escoles i universitats». El director general va mostrar el seu convenciment que l'economia social i solidària «ha d'actuar de pal de paller per avançar cap a models econòmics més sostenibles». En aquest sentit, va insistir que «valors com l'equitat, la sostenibilitat, la governança democràtica i la justícia social, han de marcar el nou model centrat en les persones».

Una conferència de Martina Marcet, ramadera agroecològica, que va fer una exhaustiva anàlisi de la situació del camp català i de com de desemparada s'hi sent la petita pagesia; la projecció d'un documental sobre cooperativisme posant l'èmfasi és que és un model econòmic que no prioritza el lucre, i una intervenció final de Cristina Grau i Xavi Palos, de la Fundació Roca Galès, van completar l'acte.

El jurat dels premis ha estat format per Lorena Torró, directora de la Confederació de Cooperatives de Catalunya; Laia Bonastra, directora de desenvolupament de persones de la cooperativa Suara i membre del Consell Rector de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya; Anna Puig, de l'àrea d'administració de la cooperativa L'Esguard i membre del Consell Rector de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya; Eloi Serrano, director de la Càtedra d'Economia Social del Tecnocampus; Carla Liébana, responsable de comunicació a La Coordi i a la XES; Ramon Bastida, professor del Departament d'Economia i Empresa de la UPF; Ricard Pedreira, cooperativista i professor jubilat d'Economia Aplicada a la UAB, i Quim Sicília, president de la Federació de Cooperatives de Consum de Catalunya.